

เมื่อเทคโนโลยีเปลี่ยน...การสื่อสารก็เปลี่ยนตาม

พัฒนาการการสื่อสารด้วยตัวอักษร จากกระดาษสู่โลกออนไลน์

When Technology Changes...Communication has also Changed, Develop Communication with Letters from Paper to Online

กิตติธัช ศรีฟ้า*

บทคัดย่อ

การสื่อสารคือส่วนสำคัญของมนุษย์ ผู้คนเริ่มพยายามสื่อสารกันในช่วงที่กว้างขึ้นเรื่อย ๆ นับตั้งแต่พยายามคิดค้นตัวอักษร จวบจนคิดค้นการสร้างกระดาษเพื่อใช้ในการสื่อสาร จนกระทั่งหาวิธีการทำซ้ำในรูปแบบการพิมพ์ พัฒนาการเหล่านี้มีผลมาจากการคิดค้นเทคโนโลยี จวบจนกระทั่งอินเทอร์เน็ตเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต รูปแบบการสื่อสารจึงเปลี่ยนตามไป ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าเทคโนโลยีมีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการสื่อสารในวงกว้าง

คำสำคัญ: เทคโนโลยี / การสื่อสารด้วยตัวอักษร / ออนไลน์

Abstract

Communication is the most important part of a human being. People began to communicate with each other in a wider circle since the invention of the letter until the invention of paper for communication. Finally, find out how to reproduce in print. These developments are the result of technological innovation until the internet is part of life. The communication style changes accordingly. Thus, technology has resulted in a wide range of communication changes.

Keywords: Technology / Communication with Letters / Online

หลักการและเหตุผล

อริสโตเติล (Aristotle) นักปราชญ์ชาวกรีก กล่าวว่า มนุษย์เป็นสัตว์สังคม (Social animal) โดยเขาเชื่อว่า โดยสภาพธรรมชาติของมนุษย์แล้วจะต้องมีชีวิตร่วมกับบุคคลอื่น ๆ มีการติดต่อสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างอิสระตามลำพังได้ นั่นคงหมายถึงมนุษย์มีความกระหายที่จะติดต่อสื่อสารกันมาตลอดเวลา เริ่มตั้งแต่มนุษย์พยายามที่จะสร้างตัวอักษรเพื่อใช้ในการสื่อสาร จากนั้นก็ทำการจดบันทึกด้วยรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการสลักหิน จวบจนเรารู้จักเทคโนโลยี จึงทำให้เราเริ่มการผลิตเครื่องพิมพ์ เพื่อที่จะทำสำเนาจำนวนมากได้อย่างง่ายดาย และมีการสื่อสารในวงกว้างมากขึ้น หากแต่เทคโนโลยีไม่เคยหยุดนิ่ง มีผู้คนพยายามพัฒนาเทคโนโลยีขึ้นเรื่อย ๆ และส่งผลสะท้อนมายังระบบการสื่อสาร และในที่สุดเราก็มีอินเทอร์เน็ตมาเปลี่ยนโลก จนโลกตอนนี้ไม่เหมือนเมื่อร้อยปีที่ผ่านมาแล้ว เราเลิกสนใจกระดาษ เราเริ่มคุยกันในจอเล็ก ๆ ที่รวดเร็วมากขึ้น พัฒนาการเหล่านี้เป็นเรื่องน่าสนใจที่ว่า ผู้คนไม่เคยหยุดที่จะพยายามสื่อสาร จนเราไม่สามารถคาดคะเนได้ว่า ต่อไประบบการสื่อสารจะเป็นรูปแบบใด แต่คาดว่าคงเปลี่ยนไปตามเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป เฉกเช่นที่เป็นมา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาของพัฒนาการการสื่อสารด้วยตัวอักษร
2. เพื่อศึกษาพัฒนาการของเทคโนโลยีการสื่อสารด้วยตัวอักษร
3. เพื่อค้นหาความเชื่อมโยงการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีที่มีผลกับการสื่อสาร

* อาจารย์ประจำคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ขอบเขต

บทความวิชาการฉบับนี้เป็นการค้นคว้าเรื่องราวที่มีความเกี่ยวข้องกับการกำเนิดตัวอักษร จวบจนการใช้งานตัวอักษร รวมไปถึงการสร้างเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่มีผลให้การสื่อสารเปลี่ยนแปลงไปตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

คำจำกัดความ หรือนิยามศัพท์

ตัวอักษร หมายถึง สัญลักษณ์หรือเครื่องหมายสำหรับใช้แทนหน่วยเสียงในภาษาหนึ่ง ๆ โดยเรียกรวมทั้งชุดหรือทั้งระบบ

เทคโนโลยี หมายถึง สิ่งที่มีมนุษย์พัฒนาขึ้น เพื่อช่วยในการทำงานหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุ หรือแม้กระทั่งที่ไม่ได้เป็นสิ่งของที่จับต้องได้

บทนำ

นับตั้งแต่มีอักษรตัวแรกปรากฏขึ้นในโลก ซึ่งเป็นอักษรชนิดแทนหน่วยเสียง โดยมีจุดกำเนิดอยู่ในอียิปต์โบราณเมื่อราว 1,457 ปีก่อนพุทธศักราชนั้น มนุษย์เราก็เริ่มพัฒนาการสื่อสารด้วยตัวอักษรเรื่อยมา โดยอักษรแทนหน่วยเสียงชนิดแรกเป็นอักษรไร้สระ ประดิษฐ์ขึ้นโดยแรงงานชาวเซมิติกในอียิปต์ตอนกลาง ที่พยายามสร้างขึ้นเพื่อใช้เขียนภาษาของตนเอง โดยได้รับอิทธิพลมาจากอักษรที่ใช้แทนเสียงพยัญชนะ ซึ่งใช้คู่กับอักษรคำในอักษรไฮโรกลีฟฟิก และอักษรอื่น ๆ ที่ใช้ในปัจจุบันส่วนใหญ่พัฒนามาจากอักษรนี้รวมทั้งอักษรฟินิเซีย อักษรกรีก และอักษรละตินด้วยเช่นกัน นับแต่นั้นเป็นต้นมา ผู้คนก็เริ่มทำการสื่อสารเรื่องราวต่าง ๆ ผ่านตัวอักษร ในรูปแบบการเขียนบันทึก ในยุคแรกเริ่มเดิมทีมนุษย์สื่อสารกันด้วยการเขียนอักษรภาพลงบนผนังโดยใช้ถ้ำ เพื่อบันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับตน ถัดมาเมื่อเทคโนโลยีเติบโตมากขึ้น มนุษย์เริ่มรู้จักเหล็ก เราก็เริ่มการสลักตัวอักษรลงบนหิน เพื่อให้ข้อความนั้น ๆ เกิดความคงทนมากขึ้น

จวบจนเมื่อมีการผลิตกระดาษขึ้นมา ทำให้การสื่อสารด้วยตัวอักษรง่ายขึ้นด้วยการจดบันทึก โดยเชื่อกันว่ามีการใช้กระดาษครั้งแรก ๆ ในกลุ่มชาวอียิปต์ โดยกระดาษของชาวอียิปต์โบราณ ผลิตจากกกชนิดหนึ่ง ที่เรียกว่า ปาปิรัส (papyrus) และเรียกว่ากระดาษปาปิรัส พบว่ามีการใช้จารึกบทสวด และคำสาบาน บรรจุไว้ในพีระมิดของอียิปต์ นักประวัติศาสตร์เชื่อว่ามีผู้ใช้

กระดาษที่ทำจากปาปิรัสมาตั้งแต่ปฐมราชวงศ์ของอียิปต์ (ราว 3000 ปีก่อนคริสตกาล)

ต่อมาประมาณ ปี ค.ศ. 105 ชาวจีน ชื่อว่า ไช่หลุ่น (Ts'ai' Lung) ได้คิดค้นวิธีทำกระดาษแบบใหม่ขึ้น ซึ่งกระดาษชนิดนี้มีคุณภาพดีกว่าแบบที่ชาวอียิปต์โบราณทำ โดยระยะแรก ไช่หลุ่น ได้นำเศษผ้ามาต้มกับไม้ ทูบในน้ำจนเปื่อยจนได้น้ำเยื่อ แล้วเทน้ำเยื่อใส่ตะแกรงผ้า น้ำก็ไหลผ่านตะแกรงผ้าเหลือแต่เยื่อแล้วนำไปตากจนแห้งลอกเยื่อออกจึงได้กระดาษสำหรับเขียน ต่อมาไช่หลุ่นได้คิดวิธีทำกระดาษให้ดีกว่าเดิมโดยใช้ตะแกรงจุ่มลงในน้ำเยื่อค่อย ๆ ซ้อนเอาเยื่อขึ้นมาแล้วนำไปตาก วิธีนี้ทำให้กระดาษมีความสม่ำเสมอมากกว่าวิธีเดิม และหลังจากนั้นวิธีการผลิตกระดาษเช่นนี้ ก็แพร่หลายไปอย่างรวดเร็ว กระดาษถูกนำจากประเทศจีนสู่โลกมุสลิมผ่านสงครามทาลัส (Tallas) ในปี ค.ศ. 751 ที่กองทัพจีนรบกับกองทัพมุสลิม เซลยักชาวจีน 2 คนได้เปิดเผยวิธีการทำกระดาษแก่ชาวมุสลิมก่อนได้รับการปล่อยตัวไป จากนั้นมุสลิมได้ทำให้การทำกระดาษเปลี่ยนจากศิลปะไปเป็นอุตสาหกรรมกระดาษ ทำให้มีการพัฒนาการศึกษาในโลกมุสลิมอย่างกว้างขวาง มุสลิมในสมัยกลางจึงเจริญก้าวหน้าด้านศิลปวิทยาการที่สุดในโลก

จากจุดกำเนิดของกระดาษในยุคแรก ๆ ทำให้เห็นว่า จุดประสงค์ของการสร้างกระดาษขึ้นมานั้น ล้วนตั้งใจผลิตขึ้นเพื่อการจดบันทึกด้วยกันทั้งสิ้น นั่นก็เพราะความต้องการ หรือกระหายที่จะสื่อสารของมนุษย์นั่นเอง จึงกล่าวได้ว่าระบบการเขียนคือแรงผลักดันให้เกิดการผลิตกระดาษขึ้นในโลก ปัจจุบันกระดาษไม่ได้มีประโยชน์ในการใช้จดบันทึกตัวหนังสือ หรือข้อความ เท่านั้น ยังใช้ประโยชน์อื่น ๆ ได้มากมาย เช่น กระดาษชำระ กระดาษห่อของขวัญ กระดาษลูกฟูกสำหรับทำกล่อง เป็นต้น

จวบจนมนุษย์มีความกระหายที่จะสื่อสารในวงที่กว้างขึ้น จึงมองหาการเผยแพร่เรื่องราวบันทึกได้รวดเร็วและทำซ้ำได้มาก ๆ จึงทำให้เกิดระบบการพิมพ์ขึ้น คำว่า “พิมพ์” คงหมายถึง การใช้เครื่องจักรกดตัวหนังสือหรือภาพให้ติดลงบนวัตถุ เช่น กระดาษ ผ้า หรือการทำให้เป็นตัวหนังสือ หรือรูปอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยการกด หรือ การใช้พิมพ์หิน เครื่องกล วิธีเคมี หรือวิธีอื่นใดให้เกิดเป็นสื่อพิมพ์ขึ้นหลายสำเนา

วิวัฒนาการการสื่อสารด้วยตัวอักษรโดยใช้วิธีการพิมพ์ เริ่มตั้งแต่การพิมพ์พื้นูนูน (Relief Printing) ใน

ช่วงราวปี ค.ศ. 170 โดยชาวจีนได้มีการคัดลอกตำรา และรูปโดยแกะสลักตัวอักษรและรูปบนแผ่นหินให้ส่วนที่เป็นตัวอักษร หรือลายเส้นนูนขึ้น แล้วนำเอากระดาษมาทาบใช้ถ่านมาถูจนเกิดภาพตัวอักษรบนกระดาษ ประมาณปี ค.ศ. 400 ชาวจีนชื่อ ไหว่ตั้ง ได้คิดค้นทำหมึกได้สำเร็จ จึงมีการนำตราประทับซึ่งทำโดยการนำเอาก้อนไม้หรือก้อนหินมาแกะทำเป็นแม่พิมพ์ จุ่มหมึกแล้วประทับบนกระดาษและวัสดุอื่น ๆ จากการนำตราประทับเล็ก ๆ ได้มีการทำแม่พิมพ์ที่ใหญ่ขึ้นมีข้อความและภาพมากขึ้น สามารถนำแม่พิมพ์ดังกล่าวมาจุ่มหมึกทำสำเนาบนวัสดุใช้พิมพ์ต่าง ๆ ได้เป็นจำนวนมาก ๆ การพิมพ์ลักษณะนี้เรียกว่าการพิมพ์บล็อกไม้ (Wood Block Printing) ต่อมาในปี ค.ศ. 1040 มีชาวจีนชื่อ ไปเซียง ได้คิดค้นแกะตัวอักษรบนแท่งดินเหนียวเป็นตัว ๆ ทำให้แข็งโดยการฝังแดดแล้วนำไปเผา เมื่อต้องการใช้ก็นำแท่งดินเหนียวที่มีตัวอักษรที่เกี่ยวข้องมาเรียงเป็นข้อความที่ต้องการ แล้วใช้เป็นแม่พิมพ์สำหรับพิมพ์ ต่อมาในราวปี ค.ศ. 1400 ชาวเกาหลีได้พัฒนาจากแม่พิมพ์ดินเหนียวไปเป็นแม่พิมพ์ชนิดโลหะ โดยคิดค้นประดิษฐ์ตัวพิมพ์ที่ทำขึ้นทำจากโลหะผสมระหว่างทองแดงกับดีบุกได้สำเร็จ ทำให้ตัวพิมพ์มีความแข็งแรงมากขึ้น

ในขณะเดียวกันทางด้านยุโรปเอง ในราวปี ค.ศ. 1455 ซึ่งถึงแม้จะช้ากว่าเกาหลีประมาณ 45 ปี โยฮัน กูเตนเบิร์ก (Johann Gutenberg) ก็ได้ประดิษฐ์ตัวพิมพ์โลหะผสมได้สำเร็จ และกูเตนเบิร์กยังได้พัฒนาเทคโนโลยีเครื่องพิมพ์ หมึกพิมพ์ กระดาษที่ใช้พิมพ์ และกรรมวิธีการพิมพ์ให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ จนได้รับการยกย่องให้เป็น “บิดาแห่งการพิมพ์” การพิมพ์พื้นนูนของ โยฮัน กูเตนเบิร์ก มีชื่อเรียกว่า “เล็ตเตอร์เพรสส์” (Letter Press) โดยเจ้าเครื่องนี้เป็นที่นิยมกันมากขึ้นในยุโรป มีการตั้งโรงพิมพ์ขึ้นตามเมืองใหญ่ ๆ และกระจายเทคโนโลยีนี้สู่ประเทศอเมริกา แต่เนื่องจากการเรียงพิมพ์ด้วยมือต้องใช้แรงงานและใช้เวลามาก จึงมีการคิดค้นใช้เครื่องเรียงตัวอักษร (Linecast Typesetting) ซึ่งใช้ความร้อนหล่อตัวพิมพ์ จึงเรียก “ตัวพิมพ์แบบร้อน” (Hot Type) ที่มีชื่อเสียงคือเครื่องเรียงไลโนไทป์ (Linotype) ซึ่งจะทำการเรียงทีละบรรทัด นิยมใช้ในงานทำแม่พิมพ์หนังสือพิมพ์ และเครื่องเรียงโมนไทป์ (Monotype) ซึ่งเป็นเครื่องที่เรียงออกมาเป็นตัวต่อกันเป็นบรรทัด นิยมใช้ในงานทำแม่พิมพ์หนังสือ ซึ่งต่อมาใน ค.ศ. 1898 ได้มีการประดิษฐ์เครื่อง

เรียงพิมพ์ด้วยแสงขึ้น (Phototypesetting) ใช้สร้างตัวพิมพ์แบบ “ตัวพิมพ์แบบเย็น” (Cold Type) นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาแม่พิมพ์พื้นนูนแบบแผ่นด้วยการใช้วิธีฉายแสงโดยใช้น้ำยาไวแสงฉาบลงบนแผ่นโลหะที่ใช้เป็นแม่พิมพ์ ทำให้การทำแม่พิมพ์สะดวกขึ้น และนั่นก็คือต้นกำเนิดของการสื่อสารในวงกว้างด้วยเทคโนโลยีการพิมพ์ ทำให้มนุษย์มีหนังสือ หรือหนังสือพิมพ์อ่านกัน และเทคโนโลยีนี้ก็ให้กำเนิดสังคมกัมหนายุคแรกขึ้น เมื่อตัวอักษรอยู่บนมือทุกคนได้ จึงไม่แปลกนักที่ทุกคนก็ติดหนังสือพิมพ์ เพราะมนุษย์กระหายการสื่อสาร ไม่ว่าจะ เป็นมุมผู้ส่งสารหรือผู้รับสารก็ตามที

ตัวอักษรทำหน้าที่สื่อสาร โดยผ่านเทคโนโลยีการพิมพ์อย่างต่อเนื่อง และหลายต่อหลายเหตุการณ์สำคัญ ๆ ของโลก ก็มักจะใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการชักจูงใจผู้คน ซึ่งเห็นได้ชัดมากเกี่ยวกับเรื่องนี้ นั่นก็คือ เหตุการณ์ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 โดยการใช้ตัวอักษรในการพิมพ์ข้อความโฆษณาชวนเชื่อต่าง ๆ ทั้งปลุกใจ หรือข่มขวัญฝั่งตรงข้าม จากทางฝ่ายอักษะ และฝ่ายสัมพันธมิตร ซึ่งระยะนี้เองก็มีการสื่อสารอีกรูปแบบหนึ่ง ที่คิดค้นมาตั้งแต่ช่วง ค.ศ. 1837 เกิดได้รับความนิยมเป็นอย่างสูงนั่นคือ รหัสสมอร์ส (Morse code) ที่ถูกคิดค้นขึ้นเพื่อใช้สำหรับการสื่อสารระยะไกลโดย แซมมวล ฟินลีย์ บรีซ มอร์ส (Samuel Finley Breese Morse) ซึ่งเป็นวิธีการส่งข้อความในรูปของสัญญาณสั้นกับยาว จากนั้นนำมาถอดรหัสเป็นตัวอักษร เพื่อที่จะสามารถสื่อสารกันในระยะทางที่ห่างไกลกันได้เร็วขึ้น และในเวลาต่อมาก็ทำให้เกิดเทคโนโลยีโทรศัพท์หรือการสื่อสารผ่านเสียงขึ้น หากแต่ไม่ได้ทำให้การสื่อสารผ่านตัวอักษรได้รับความนิยมน้อยลงไปเลย ตัวอักษรยังคงทำหน้าที่การสื่อสารที่ดีผ่านรูปแบบเทคโนโลยีการพิมพ์ที่พัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ แบบไม่หยุดยั้ง

จวบจนเทคโนโลยีพัฒนาขึ้นมาทันความต้องการ และนำเราไปรู้จักการสื่อสารผ่านวิทยุติดตามตัว หรือ เพจเจอร์ (pager) ซึ่งเป็นเครื่องมือทางโทรคมนาคมส่วนตัวอย่างง่าย สำหรับการส่งข้อความสั้น ๆ โดยรับข้อความทางเดียว กับจำนวนข้อความที่จำกัด อย่างเช่นหมายเลขโทรศัพท์ติดต่อกลับ จนถึงทั้งตัวอักษรและตัวเลข และเพจเจอร์ 2 ทาง คือสามารถส่งและรับอีเมล การส่งข้อความตัว และการส่งเอสเอ็มเอส โดยการส่งข้อความไม่สามารถที่จะส่งได้ทันทีทันใด แต่ต้องโทรศัพท์

ไปยังโอเปอเรเตอร์เพื่อขอให้เจ้าหน้าที่พิมพ์ข้อความที่ต้องการและส่งต่อให้อีกทอดหนึ่ง โดยแจ้งหมายเลขประจำเครื่องของผู้รับ โดยเพจเจอร์ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากทั่วโลกในช่วงระยะเวลาหนึ่ง แม้แต่ในประเทศไทยเองก็ตามที และซบเซาลงอย่างรวดเร็ว

ปัจจุบัน เพจเจอร์โดยมากใช้สำหรับการสนับสนุนการส่งข้อความในยามวิกฤต เนื่องจากความน่าเชื่อถือ และสามารถส่งข้อความถึงอุปกรณ์เป็นกลุ่มได้ไม่เหมือนกับเครือข่ายโทรศัพท์มือถือ ที่ในยามฉุกเฉินหรือหายหน้าจะประสบปัญหาการใช้เครือข่ายเกินพิกัดจนใช้การไม่ได้ อย่างเช่นในเหตุวินาศกรรม 11 กันยายน พ.ศ. 2544 หรือเหตุการณ์พายุเฮอริเคนแคทรีนา ด้วยเหตุผลนี้ทำให้เพจเจอร์ยังคงได้รับความนิยมในหมู่ของเจ้าหน้าที่บริการฉุกเฉิน เจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์ และเจ้าหน้าที่ดูแลระบบบริการสารสนเทศ แต่ไม่ได้รับความนิยมในหมู่ผู้คนทั่วไปเลิกใช้ในอดีต เพราะเทคโนโลยีพัฒนาไปไกลขึ้น ทำให้เกิดโทรศัพท์มือถือ แต่ก็เป็นเช่นเดิม ไม่ว่าจะจะมีอะไรมาแทนก็ตามทีแต่การสื่อสารผ่านตัวอักษรก็ยังคงได้รับความนิยมไม่น้อยลงไปเลย ตัวอักษรยังคงทำหน้าที่การสื่อสารที่ดีผ่านรูปแบบเทคโนโลยีการพิมพ์ต่อไป

เมื่อโลกได้ก้าวเข้าสู่ยุคแห่งเทคโนโลยีการสื่อสารแบบไร้ขีดจำกัด ระบบอินเทอร์เน็ตเริ่มเข้ามาในชีวิตของผู้คนมากขึ้น และสิ่งนี้คือนวัตกรรมพลิกโลก การสื่อสารผ่านกระดาษที่มีอายุยืนยาวมาเป็นร้อยปีต้องชะงัก เพราะผู้คนเริ่มเสพข่าวสารผ่านตัวอักษรในรูปแบบมองผ่านจอมอนิเตอร์ โดยเริ่มแรกเทคโนโลยีชนิดนี้ยังจำกัดวงอยู่ที่กลุ่มคนที่มีรายได้สูง โดยการใช้อินเทอร์เน็ตผ่านระบบคอมพิวเตอร์ ช่วงแรกนั้นการสื่อสารแบบนี้ยังไม่ได้รับความนิยมมากนัก ซึ่งในตอนนั้นไม่มีใครเชื่อว่าจอมอนิเตอร์จะมาทำอะไร สื่อหนังสือพิมพ์ และนิตยสารได้ หากแต่ในช่วงเวลาอันสั้น เทคโนโลยีพัฒนาอย่างรวดเร็วแบบก้าวกระโดด หรืออาจจะกล่าวว่าเป็นการการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 ก็คงจะไม่ผิดนัก ซึ่งการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งแรกเกิดขึ้นในช่วงเวลา ค.ศ. 1750 ถึง ค.ศ. 1850 เมื่อการเปลี่ยนแปลงในภาคเกษตรกรรม การผลิต การทำเหมืองแร่ การคมนาคมขนส่ง และเทคโนโลยีส่งผลกระทบต่อสภาพสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมในขณะนั้น ซึ่งก็อยู่ในช่วงเวลาเดียวกันกับการประดิษฐ์เครื่องเรียงพิมพ์ด้วยแสงขึ้น (Phototype-setting) โดยใช้สร้างตัวพิมพ์แบบ “ตัวพิมพ์แบบเย็น”

(Cold Type) นั่นเอง โดยการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งแรกเริ่มต้นในสหราชอาณาจักร จากนั้นจึงแพร่ขยายไปยังยุโรปตะวันตก อเมริกาเหนือ ญี่ปุ่น จนขยายไปทั่วทั้งโลก ในเวลาต่อมา การปฏิวัติอุตสาหกรรมเป็นจุดเปลี่ยนครั้งสำคัญในประวัติศาสตร์โลก ซึ่งส่งผลกระทบต่อแทบทุกแง่มุมของชีวิตประจำวันไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ที่เห็นเด่นชัดที่สุดคือการที่รายได้และจำนวนประชากรโดยเฉลี่ยเริ่มที่จะขยายตัวอย่างยั่งยืนในแบบที่ไม่เคยเป็นมาก่อน และส่งผลให้ผู้คนสนใจข่าวสารเป็นจำนวนมาก ในระยะนี้หนังสือพิมพ์ขายดีมากจนเกิดสังคมกัมพูชาในยุคแรก

ต่อมาเมื่อสองร้อยปีหลังจาก ค.ศ. 1800 ก็เข้าสู่การปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 2 ค่าเฉลี่ยรายได้ต่อหัวของโลกขยายตัวมากกว่า 10 เท่า ในขณะที่จำนวนประชากรขยายตัวมากกว่า 6 เท่า ในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 เมื่อ เฮนรี ฟอร์ด ได้นำระบบสายพานเข้ามาใช้ในการผลิตรถยนต์ในปี ค.ศ. 1913 ทำให้เกิดเป็นรถยนต์โมเดลที่มีจำนวนการผลิตมากถึง 15 ล้านคัน จนกระทั่งหยุดสายการผลิตไปในปี ค.ศ. 1927 เป็นการเปลี่ยนจากการใช้เครื่องจักรไอน้ำ มาใช้พลังงานไฟฟ้าส่งผลให้สามารถปลดปล่อยพลังการผลิตอย่างไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน เทคนิคใช้สายพานการผลิตในลักษณะเดียวกันนี้ได้รับการเผยแพร่ไปยังอุตสาหกรรมอื่น ๆ ทำให้ประสิทธิภาพในการผลิตเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตลดลง ถึงตรงนี้เรียกได้ว่า ยุคของการผลิตสินค้าเหมือนกัน กันเป็นจำนวนมาก หรือ Mass Production ได้เกิดขึ้นแล้ว ซึ่งช่วงนี้เองที่ผู้คนเริ่มมีความสนใจเรื่องราวทางสาระทั่วไป และความบันเทิงมากขึ้นกว่าข่าวสารทั่ว ๆ ไป ดังนั้นจึงเกิดการขยายตัวในวงการนิตยสาร แสดงให้เห็นถึงการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมั่นคง ซึ่งผู้รับรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพ โรเบิร์ต อี ลูคัส จูเนียร์ ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในยุคอุตสาหกรรมว่า: “เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ ที่มาตรฐานการดำรงชีวิตของประชาชนธรรมดาส่วนมากเริ่มเติบโตอย่างมั่นคง ซึ่งไม่เคยมีพฤติการณ์ทางเศรษฐกิจเช่นนี้เกิดขึ้นมาก่อน” และในเวลาอันสั้นก็ก้าวเข้าสู่ปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 3 เป็นผลมาจากยุคเริ่มต้นของคอมพิวเตอร์ที่เข้ามาช่วยในงานอุตสาหกรรมตั้งแต่ ค.ศ. 1970 ทำให้เกิดสายการผลิตแบบอัตโนมัติขึ้น และเข้ามาเสริมการทำงานเดิมที่มีแต่ชุดกลไกเพียงอย่างเดียว เป็นการใช้อุปกรณ์อัตโนมัติหรือหุ่นยนต์ในการผลิตแทนที่แรงงานมนุษย์มากขึ้น เพื่อ

เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้นอีกระดับหนึ่ง จนทุกวันนี้แทบทุกโรงงานต่างต้องมีระบบการผลิตแบบอัตโนมัติเข้าไปมีส่วนช่วยในการผลิตด้วยเสมอ จนมาถึงโรงงานผลิตที่ใช้ระบบอัตโนมัติขั้นสูงเพื่อผลิตสินค้าอุปโภคที่มีความซับซ้อนมาก ๆ จุดประสงค์ก็เพื่อทำให้สินค้ามีราคาต่ำพอที่ผู้บริโภคจะสามารถจ่ายได้ ซึ่งยุคนี้ยังไม่ได้ส่งผลกระทบต่อสิ่งพิมพ์ที่มีการสื่อสารด้วยตัวอักษรเป็นหลักมากนัก ทั้งหนังสือพิมพ์และนิตยสารยังคงได้รับความนิยมสูง หรืออาจจะสูงกว่าที่เคยเป็นมาด้วยซ้ำ เนื่องจากมีการขยายตัวของประชากรโลกอย่างต่อเนื่อง

สุดท้ายก็ก้าวเข้าสู่ยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 ซึ่งเป็นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและอินเทอร์เน็ต มาใช้ในกระบวนการผลิตสินค้า จุดเด่นที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือสามารถเชื่อมความต้องการของผู้บริโภคแต่ละรายเข้ากับกระบวนการผลิตสินค้าได้โดยตรง สามารถผลิตของหลากหลายรูปแบบแตกต่างกัน (ตามความต้องการเฉพาะของผู้บริโภคแต่ละราย) เป็นจำนวนมากในเวลาอันสั้น โดยใช้กระบวนการผลิตที่ประหยัด และมีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลครบวงจรแบบ “Smart Factory” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้คนเริ่มมีความเป็นปัจเจกสูงขึ้น และนั้นก็ส่งผลไปยังรูปแบบการสื่อสาร ผู้คนเริ่มต้องการข่าวสารที่รวดเร็วขึ้น โดยสิ่งนี้สื่อสิ่งพิมพ์ตอบสนองไม่ทันทางที่เอาเสียแล้ว อาจจะด้วยชะล่าใจว่าไม่มีสิ่งใดมาทดแทนได้ หรือประการใดไม่ทราบได้ แต่ช่องว่างนี้ทำให้อินเทอร์เน็ตเข้ามาแทรกแซงในระบบอุตสาหกรรมการสื่อสารอย่างรวดเร็ว

ช่วงเวลาไม่กี่ปีนับตั้งแต่อินเทอร์เน็ตเข้ามาในยุคแรกกับรูปแบบเว็บไซต์ ที่มีทั้งสาระและบันเทิง เปรียบได้กับเป็นนิตยสารออนไลน์เลยทีเดียว เพราะเนื้อหาไม่ได้แตกต่างจากนิตยสารเลย หากแต่ระยะแรกผู้อ่านนิตยสารและหนังสือพิมพ์มาเป็นร้อยปี การเปลี่ยนแปลงเป็นจึงเรื่องยากในช่วงแรก หากแต่ทุกคนรับรู้ว่ามีมีความสำคัญต่อการทำงานในอนาคต เด็กรุ่นใหม่ทุกคนต้องเรียนรู้คอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ต ในเวลานั้นส่งผลเกิดโรงเรียนสอนคอมพิวเตอร์ขึ้นเป็นดอกเห็ดหรือพูดได้ว่ามีทุกที่ที่เป็นชุมชนขนาดใหญ่ ต่อมาไม่นานอินเทอร์เน็ตก็ได้รับความนิยมในหมู่วัยรุ่น กลุ่มคนที่เติบโตมาพร้อมกับคอมพิวเตอร์ คนรุ่นนี้ไม่สนใจกระดาษอีกต่อไป แต่ยังคงสื่อสารด้วยตัวอักษรเฉกเช่นอดีต หากแต่ไม่เขียนลงบนแผ่นหิน ไม่พิมพ์ลงบนกระดาษอีกต่อไป

และเริ่มต้นการสื่อสารด้วยตัวอักษรในรูปแบบใหม่ ซึ่งทำให้ช่องว่างในการสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสารแคบลง ผู้คนสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ง่ายมากยิ่งขึ้น จนต่อมาเทคโนโลยีพัฒนามากขึ้น เพื่อรองรับความต้องการด้านการสื่อสารที่มากขึ้น ทำให้เกิดการพัฒนารูปแบบของเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือประเภทสมาร์ทโฟน (Smartphone) ตามมาด้วยการสร้างแอปพลิเคชัน (Application) ที่ใช้บนสมาร์ทโฟน ทำให้ผู้ใช้สมาร์ทโฟนมีช่องทางในการติดต่อสื่อสารมากกว่าการสนทนาด้วยวาจาแบบเดิม เปลี่ยนมาเป็น “การสนทนาผ่านข้อความ” (Chat) หรือที่เรียกว่า “โปรแกรมแชต”

โปรแกรมแชตเกิดขึ้นมาหลายปีแล้วก่อนหน้านี้จะมีสมาร์ทโฟน การสื่อสารในโลกออนไลน์ผ่านตัวอักษรเกิดขึ้นมาตั้งแต่ยุคแรก ๆ ที่เราเริ่มมีอินเทอร์เน็ตใช้ เดิมทีจะเป็นการสื่อสารผ่านเว็บไซต์ที่เราเรียกกันว่าแชตบล็อกต่าง ๆ ซึ่งทางเว็บไซต์สร้างขึ้นมาสื่อสารกันโดยผ่านเว็บไซต์นั้น ๆ หากแต่วิธีการนี้ไม่เป็นที่กว้างขวางมากนัก ดังนั้นจึงเกิดโปรแกรมต่าง ๆ ขึ้นมา อาทิ Talk On Unix ซึ่งระบบปฏิบัติการบนคอมพิวเตอร์ซึ่งก็เหมือนกับ Windows, OSX หรือ Linux ในปัจจุบัน ในตัวของ Unix นั้นจะมีระบบที่มากับ CMD (Command Line) หรือระบบใช้คำสั่งผ่านตัวอักษรนั่นคือ Talk ซึ่งจะเป็นการพูดคุยส่งข้อความกันผ่านหน้า CMD ระหว่างเครื่องผู้ใช้ระบบ Unix เหมือนกันเท่านั้น วิธีการใช้งานคือให้เข้า CMD แล้วพิมพ์คำสั่งว่า “Talk” เมื่อต้องการส่งข้อความออกไปให้พิมพ์ว่า Talk (ชื่อผู้ใช้) ตามด้วยข้อความที่ต้องการสื่อสาร นอกจากนี้ยังมีฟังก์ชันสำหรับคุยมากกว่า 2 คนโดยการพิมพ์ว่า Ytalk

นอกจากนี้ยังมีโปรแกรม Pirc (เพิร์ช) “ ซึ่งเป็นโปรแกรมแชตที่ใช้แบบ IRC (Internet Relay Chat) คือ การส่งข้อความจากลูกข่ายหรือผู้ใช้ (Client) ไปยังแม่ใหญ่หรือผู้ให้บริการ (Sever) เพิร์ชเป็นโปรแกรมแชตที่นอกจากจะส่งข้อความโต้ตอบกันแบบส่วนตัวแล้วยังสามารถส่งรูปภาพให้กันได้ด้วยแลมยังมีห้อง (Room) ซึ่งจะแบ่งออกไปหลาย ๆ ห้อง แต่ละห้องจะมีข้อบอกว่าการแชตคุยจะเป็นการแชตร่วมกันเหมือนการชุมสายโทรศัพท์ จำนวนผู้ใช้ของเพิร์ชนั้นมีสูงมากโดยเฉพาะในประเทศไทย นอกจากสองโปรแกรมเบื้องต้นยังมี อีกโปรแกรมที่ได้รับความนิยมไม่แพ้กันคือ ICQ ซึ่งมาจาก “ I Seek You “ หากเราอ่านประโยคนี้แบบเร็ว ๆ จะออก

เสียงกลายเป็นว่า ICQ ซึ่งก็กลายมาเป็นชื่อของโปรแกรมแชตสายพันธุ์ใหม่ตัวนี้ ICQ มี Function ที่ถูกพัฒนามากขึ้นให้มีความสามารถมากกว่ารุ่นก่อน ๆ เยอะมาก นอกจากการส่งข้อความตัวอักษรหรือส่งไฟล์รูปโปรแกรมแชต ICQ สามารถทำได้มากกว่านั้น เช่น การแชตโต้ตอบแบบทันที การฝากข้อความ หรือแม้แต่การส่ง “บัตรของขวัญ (Gift Card)” ผ่านหน้าแชตก็ยังสามารถทำได้ วิธีการใช้งานนั้นก่อนแชตต้องมีเลขประจำตัวหรือ ID เสียก่อน โดยต้องไปลงทะเบียนเพื่อขอเลขประจำตัวมา ซึ่งเรียกกันว่า “UN” เลขประจำตัวนี้จะใช้ในการล็อกอิน รวมไปถึงใช้ในการระบุคนที่ต้องการคุยด้วย ซึ่งนับว่าเป็นการก้าวเข้าสู่การแชตแบบแลกไอดี (ID) ครั้งแรกนั่นเอง

ต่อมาเข้าสู่ยุคที่ประเทศไทยใช้อินเทอร์เน็ตกันอย่างแพร่หลายก็เกิดโปรแกรม QQ (คิวคิว) ขึ้นมา โปรแกรม QQ เป็นโปรแกรมจากประเทศจีนมี Mascot เป็นนกเพนกวิน QQ นั้นพัฒนาโดยบริษัท เทนเซ็นต์ จำกัด (Tencent) ในประเทศไทย ซึ่งผู้ให้บริการคือ Sanook.com ทั้งนี้ QQ มี Feature ด้านการสนทนาที่ยกระดับมากขึ้นกว่า ICQ โดยมีการเพิ่มเติมฟังก์ชันอื่น ๆ เกี่ยวกับด้านมัลติมีเดีย (Multimedia) เข้ามาใช้ เช่น การฝากข้อความเสียง การส่งไฟล์ต่าง ๆ ทั้ง MP3 หรือวิดีโอ แล้วยังสามารถเปิดกล้อง (Webcam) สำหรับพูดคุยกันแบบเห็นหน้าได้อีกด้วย ซึ่งถือว่าล้ำสมัยมากในขณะนั้น ส่วนวิธีการใช้งานนั้น จำเป็นต้องลงทะเบียนกับทาง Sanook.com เพื่อขอ ID สำหรับล็อกอินและสร้าง Account เสียก่อน คล้ายกับ ICQ ต่อมาคือยุคทองของโปรแกรมแชตทางเครื่องคอมพิวเตอร์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตนั่นก็คือ MSN โดย MSN นั้นเรียกได้ว่าเป็นโปรแกรมแชตที่ได้รับความนิยมมากมายโดยเฉพาะในไปถึงในไทย ซึ่งช่วงเวลานั้นคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก หรือแล็ปท็อป ก็กำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก

MSN หรือ Windows Live Messenger เป็น Function โปรแกรมที่มาพร้อมระบบปฏิบัติการ Windows ของทาง Microsoft ความพิเศษของโปรแกรมดังกล่าวคือ การนำเอาข้อดีของโปรแกรมแชตที่เคยมีมารวบรวมกันไว้ใน MSN โดยมี Function มากมายที่ไม่ใช่แค่ส่งข้อความ แต่ยังสามารถส่งไฟล์มัลติมีเดียหรือการส่งกล้องกันได้ด้วย นอกจากนี้แล้วยังมีการพัฒนาให้ MSN นั้นสามารถเล่นบนมือถือหรือสมาร์ตโฟนได้ด้วย ซึ่งการใช้งานนั้นจำเป็นต้องใช้ Account อีเมลที่เป็นของ

Hotmail เท่านั้น ส่วนด้านการแชตนั้นเหมือนโปรแกรมแชตทั่วไป แล้วยังมีตัวอีโมติคอนหรือใบหน้าแสดงอารมณ์ให้ใส่ในข้อความที่ส่งไปด้วย และอีโมติคอนนี้เองที่ทำให้เกิดการแตกต่างด้านการสื่อสาร

ช่วงเวลาที่โปรแกรมแชตต่าง ๆ ทางคอมพิวเตอร์พัฒนาไปจนถึงขีดสุด ทำให้ความต้องการทางด้านการสื่อสารไม่เพียงพอต่อความกระหายในการติดต่อสื่อสาร ดังนั้นจึงเกิดช่องทางการสื่อสารแบบใหม่ขึ้นเป็นคอมพิวเตอร์แบบพกพาในรูปแบบเหมือนโทรศัพท์มือถือนั่นเอง เจ้าสิ่งนี้เป็นการรวมเอา Function การทำงานหลายอย่างเข้าไว้ด้วยกันในขณะเดียวกัน เดิมทีเนื่องจากขนาดเล็กเท่าฝ่ามือเลยเรียกว่าปาล์มท็อป (palmtop) ปาล์มตัวนี้แปลว่า “ฝ่ามือ” มีระบบปฏิบัติการเป็นของตัวเอง มีผู้คิดซอฟต์แวร์ให้ใช้ได้มากมาย จนกระทั่งไมโครซอฟต์ได้นำระบบวินโดวส์เข้าไปใส่ ทำให้สามารถใช้ซอฟต์แวร์ต่าง ๆ ได้หลากหลายขึ้น ซึ่งเป็นที่มาของ “พ็อกเก็ตพีซี” นั่นเอง พ็อกเก็ตพีซีออกแบบมาเพื่อให้ใช้โปรแกรมออฟฟิศที่คุ้นเคยกันได้ ไม่ว่าจะเวิร์ด เอกเซล เพาเวอร์พอยต์ และยังอ่าน pdf ไฟล์ได้เช่นกัน และสิ่งที่ทำให้พ็อกเก็ตพีซีได้รับความนิยมมากขึ้นไปอีกคือ การใช้จอร์แกนไนซ์ เซอร์ แบบเดียวกับ outlook ในชุดออฟฟิศของไมโครซอฟต์มีซอฟต์แวร์ให้ซิงค์หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลอัตโนมัติกับเครื่องตั้งโต๊ะได้ หมายความว่าถ้ามีการเปลี่ยนแปลงการนัดหมายในคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะก็จะมีผลเปลี่ยนแปลงในคอมพิวเตอร์พ็อกเก็ตพีซีด้วย นอกจากนี้สิ่งที่น่าสนใจมาก ๆ ในพ็อกเก็ตพีซีคือ การเชื่อมต่อ Wi-Fi บลูทูธ (Bluetooth) และ อินฟราเรด (infrared) ทำให้สามารถติดต่อกับอุปกรณ์ไร้สายได้ เข้าใช้อินเทอร์เน็ตแบบไร้สายจากจุด access point ทั่วไปได้สะดวกขึ้นกว่าเดิม และเมื่อมือถือเข้าอินเทอร์เน็ตได้ โปรแกรมแชตยอดนิยมอย่าง MSN จึงเข้ายึดครองตลาดการแชตผ่านระบบโทรศัพท์มือถือที่เข้าอินเทอร์เน็ตได้ ซึ่งนี่คือก้าวแรกของโปรแกรมแชตทางโทรศัพท์มือถือ

เมื่อโลกเรามีพ็อกเก็ตพีซี มือถือเข้าอินเทอร์เน็ตได้ MSN ที่เป็นโปรแกรมฮิตทางคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะและโน้ตบุ๊ก ก็เข้ามาครองใจผู้นิยมใช้โปรแกรมแชตทันที โดยมีจุดเด่นที่สามารถส่งตัวอีโมติคอน หรือใบหน้าแสดงอารมณ์ให้ใส่ในข้อความที่ส่งไปได้นอกจากการพิมพ์ข้อความแชตปกติ ตัวอีโมติคอนถูกใช้เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ต่อมาเทคโนโลยีมือถือเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

เนื่อง ในประเทศไทยเราเห็นได้ชัดจากความนิยมใช้โทรศัพท์มือถือยี่ห้อ BlackBerry ซึ่งต้องยอมรับว่าในขณะนั้นวัยรุ่นไทยตามหัวเมืองใหญ่ ๆ เกือบทั้งหมดเกิดอาการของการติดมือถือ BlackBerry เรียกว่าต้องมียูติดตัว และใช้อยู่ตลอดเวลา ไม่ต่างจากการใช้ยาเสพติด จึงถูกเรียกว่า “แครกเบอร์รี่ (Crack berry)” ซึ่งคำว่า Crack เป็นศัพท์แสลงในภาษาอังกฤษที่แปลว่ายาเสพติด ทำให้คำว่าแครกเบอร์รี่กลายเป็นศัพท์ใหม่ของดิกชันนารีประจำปี 2006 (Webster’s New World College Dictionary) ไปในที่สุด จนถึงช่วงเวลานี้ของ BlackBerry ผู้คนไม่ได้เรียกว่าโปรแกรมแชตอีกต่อไป หากแต่เกิดคำใหม่ที่ชื่อว่า “แอปพลิเคชันแชต” ขึ้นมาแทนที่แอปพลิเคชันแชต BBM ในมือถือที่ชื่อว่า BlackBerry ได้ดังขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากเป็นแอปพลิเคชันแชตที่ใช้งานง่าย หลายปีก่อนวัยรุ่นประเทศไทยเคยพูดคำว่า “มีอะไร เตียวบ๊อบไปหานะ” ด้วยกระแสความแรงของ BlackBerry หรือ บีบี ที่ใช้แอปพลิเคชัน BBM กันไปทั่ว จนกระทั่งวันหนึ่งบีบีที่ยึดติดกับรูปแบบของตัวเองมากเกินไปจนปรับตัวไม่ทัน กล่าวคือ BlackBerry เชื่อว่าการแชตคือการกดปุ่มคีย์บอร์ดเท่านั้น จนกระทั่ง Apple ออกเทคโนโลยีจอย์รี่ปุ่มคีย์บอร์ดมาและตั้งชื่อว่า iPhone และนี่คือจุดเปลี่ยนของเทคโนโลยีการสื่อสารอีกครั้ง สุดท้าย BlackBerry ต้องจำใจออกจากตลาดแอปพลิเคชันแชตไปพร้อมกับแอปพลิเคชันBBM และแอปพลิเคชันที่มาแทนที่คือ WhatsApp ด้วยหลักการง่าย ๆ ไม่มีหน้าต่างแอปพลิเคชัน เปิดเข้ามาแชตได้เลย และกลายเป็นวลีเด็ดที่ว่า “มีอะไร เตียววอทแอปไปหานะ” จนไม่มีใครคิดว่า วอทแอป จะมีใครมาชนะได้เลยในประเทศไทย แต่ ณ วันนีวลีเด็ดที่ว่านั้นกลายเป็น “มีอะไร เตียวไลน์ไปหานะ” ไปเสียแล้ว ในขณะที่เดียวกัน แอปพลิเคชันแชตอื่น ๆ ก็ยังมีอีกมากมาย เช่น WeChat, chat on, kaka talk หรืออีกมากมาย แต่ก็ยังไม่มีใครแรงพอจะหยุด แอปพลิเคชันแชตที่ชื่อว่า “Line” ได้เลย

โดยแอปพลิเคชันแชต LINE ต้นกำเนิดมาจากบริษัท Naver ซึ่งเป็นบริษัทของญี่ปุ่น ที่มีบริษัทแม่คือบริษัท NHN ของเกาหลี เข้ามาลงทุน บริษัท NHN และ Naver ทำสิ่งต่าง ๆ มากมายหลายอย่าง แต่คนส่วนใหญ่ไม่รู้จักกัน ดังนั้นจึงพูดได้ว่า สองบริษัทนี้ไม่ได้เกิดมาเพื่อทำแอปพลิเคชันแชต LINE โดยตรง หากแต่แอปพลิเคชันแชต LINE เพิ่งเกิดมาเมื่อช่วงปี 2011 ถูกรุกแซงจาก

เหตุการณ์สินามิที่ทำให้ระบบการสื่อสารประเภท Voice ล่มจนติดต่อกันไม่ได้ ทีมงาน Naver 100 ชีวิตระดมกำลังสร้างช่องทางสื่อสารผ่าน Data ซึ่งตอนนั้นยังใช้ได้อยู่เพื่อติดต่อและให้กำลังใจกัน ในที่สุดLINE ก็ถือกำเนิดขึ้นในเวลา 2 เดือน เมื่อแอปพลิเคชันแชต LINE ถูกพัฒนาขึ้นจากส่วนที่ทำงานอยู่ในญี่ปุ่น จึงมีส่วนผสมของความน่ารักของญี่ปุ่นที่เป็นจุดขายการส่งออกด้านวัฒนธรรมของญี่ปุ่นมาทั่วเอเชียอยู่แล้ว ทำให้การออกแบบคาแรคเตอร์ของ LINE เข้าถึงคนไทยได้ไม่ยาก เมื่อเริ่มมีประเทศอื่นเข้ามาโหลดแอปพลิเคชันแชตตัวนี้ และแพร่กระจายไปอย่างรวดเร็วชนิดที่หยุดไม่อยู่ เมื่อ Naver เห็นโอกาสนี้ จึงคว้ามันมาทำเป็นธุรกิจอย่างจริงจัง แอปพลิเคชันแชต LINE โดดเด่นกว่า แอปพลิเคชันแชตตัวอื่น ๆ ที่เคยมีมาด้วยความที่ไลน์มีคุณสมบัติของแอปพลิเคชันแชตแบบครบถ้วน ตั้งแต่ แชต ส่งไฟล์รูป ไฟล์วิดีโอ ไฟล์เสียง ระบบการค้นหาเพื่อนด้วย QR Code หรือจะเกมไว้คลายเครียด

LINE เป็นรูปแบบของแอปพลิเคชันสนทนาบนสมาร์ทโฟนที่ได้พัฒนาขึ้นเพื่อเป็นช่องทางหนึ่งในการสื่อสาร ความแตกต่างอย่างสร้างสรรค์ที่ทำให้ไลน์โดดเด่นคือรูปแบบของสติ๊กเกอร์ รวมทั้งคุณลักษณะเฉพาะในด้านต่าง ๆ ด้วยคุณลักษณะดังกล่าวนี้จึงทำให้ LINE ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากทั้งกับผู้ใช้ทั่วไป และเจ้าของสินค้า จนกลายเป็นบริการที่นำมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นช่องทางในการเข้าถึงผู้บริโภค โดยส่วนหนึ่งในความสำเร็จของ LINE ได้รับอิทธิพลมาจากสติ๊กเกอร์ (Sticker) ซึ่งสติ๊กเกอร์ส่วนใหญ่มีนำเสนอออกมาเป็นรูปภาพของตัวการ์ตูนในอิริยาบถต่าง ๆ คล้ายคลึงกับอิโมติคอนในโปรแกรมสนทนาการแรก ๆ แต่ด้วยความโดดเด่นของการออกแบบคาแรคเตอร์รวมไปถึงลักษณะท่าทางของสติ๊กเกอร์ที่มีความหลากหลายสามารถช่วยให้ผู้ส่งสารสื่อสารกับผู้รับสารได้ง่าย โดยใช้สติ๊กเกอร์แทนคำพูด หรือข้อความอย่างครอบคลุมแทบทุกกิจกรรมในชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังลดความเป็นทางการ พร้อมกันนั้นก็เพิ่มความสนุกสนานให้คู่สนทนาไปในเวลาเดียวกัน ด้วยเหตุผลนี้ผู้ส่งสารส่วนใหญ่จึงต้องการที่จะเป็นเจ้าของสติ๊กเกอร์ที่มีคาแรคเตอร์หลากหลายอารมณ์เพื่อใช้ในการประกอบการสนทนาบนไลน์ อีกทั้งยังเป็นการเน้นความชัดเจนของการสื่อสารด้วยข้อความธรรมดาที่ผู้สื่อสารสามารถรับรู้อารมณ์ของคู่สนทนาขณะนั้น ซึ่งข้อสรุปดังกล่าวนี้สอดคล้องกับสถิติของ The Next Web (n.d.)

ที่ศึกษาเรื่องยอดขายสติ๊กเกอร์ของไลน์ในสหรัฐอเมริกาพบว่ามียอดการขายสติ๊กเกอร์มากกว่า 10 ล้านเหรียญสหรัฐ/เดือน หรือประมาณ 300 ล้านบาท/เดือน ในขณะที่ประเทศไทยธนาคารกสิกรไทยได้จัดทำสติ๊กเกอร์ไลน์ “Brown & Cony in KBank World” ด้วยการนำตัวละครที่ได้รับความนิยมในไลน์มาใช้ชุดพนักงานธนาคารกสิกรไทย พบว่าภายในระยะเวลา 10 วัน มียอดการดาวน์โหลดสติ๊กเกอร์กว่า 5 ล้านครั้ง (สติ๊กเกอร์ Brown & Cony, 2556) สถิติของการโหลดสติ๊กเกอร์ไลน์ที่มียอดการดาวน์โหลดสูงมาก จึงเป็นคำตอบที่ว่าทำไมแอปพลิเคชันแชต LINE จึงเป็นอันดับต้น ๆ ของตลาดแอปพลิเคชันแชต ในตอนนี้คงจะพูดได้ว่า แคมเปญนี้ไม่เพียงพอเสียแล้วสำหรับการสื่อสาร ตั้งแต่ในยุคของ MSN ที่มีตัวอีโมติคอนหรือใบหน้าแสดงอารมณ์ให้ใส่ในข้อความที่ส่ง นับตั้งแต่ตอนนั้นมาก็ยังไม่มีการพัฒนาอะไร จนกระทั่งแอปพลิเคชันแชต LINE ได้สร้างสติ๊กเกอร์ไลน์ขึ้นมา และจับมาเป็นจุดแข็ง จากนั้นแอปพลิเคชันแชต LINE ก็กลายเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวางในด้านการสื่อสารโดยผ่านการ์ตูนน่ารัก ๆ

บทสรุป

จากการลำดับเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีการสื่อสาร จากอดีตจนถึงปัจจุบันเราจะเห็นได้ว่า มนุษย์มีความกระหายที่จะสื่อสารต่อกันเป็นอย่างมาก นับตั้งแต่เริ่มคิดค้นตัวอักษรและพัฒนาการด้านเทคโนโลยีที่ใช้ในการสื่อสารเรื่อยมา จนเริ่มมีกระดาษใช้ และมีระบบการพิมพ์ ซึ่งระบบการพิมพ์นี้ได้รับนิยามมาอย่างต่อเนื่อง จนไม่มีใครคิดว่าจะเกิดการเปลี่ยนแปลงถึงขั้นลดความนิยมลงไปมากมายขนาดที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเราเห็นได้จากการทยอยปิดตัวของหนังสือพิมพ์ และนิตยสารหลายต่อหลายฉบับ การหายไปของจดหมาย เปลี่ยนเป็นการพูดคุยผ่านตัวอักษรในโปรแกรมแชต สิ่งนี้คงกล่าวได้ว่า เมื่อเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงไป มีผลทำให้รูปแบบการสื่อสารเปลี่ยนไป แต่ไม่ได้ทำให้ตัวอักษรมีคุณค่าน้อยลงเลย แต่ทั้งนี้เราก็ไม่สามารถคาดคะเนได้เลยว่า ในอนาคตจะเกิดเทคโนโลยีอะไรที่ใหม่กว่าที่เป็นอยู่ และจะมีผลให้รูปแบบการสื่อสารเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใด

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- จิรสุดา แพเพชร. (2555). *การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ซื้อสินค้าผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ฉานภานุ มงคลฤทธิ์. (2553). *ทัศนคติและพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีต่อการตลาดและการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลบนเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมี บุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- วิฑูรย์ เลิศประเสริฐพันธ์. (2543). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นในชีวิตประจำวัน กรณีศึกษาเฉพาะนักศึกษา มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. (2533). *การสื่อสารกับสังคม*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรรธรณ วงศ์แก้วโพธิ์ทอง. (2553). Social Media เครื่องมือเพิ่มศักยภาพทางธุรกิจ. *วารสารนักบริหาร*, 30(4), 63-69.
- ภาษาต่างประเทศ
- Anton A. Huurdeman. (2003). *The Worldwide History of Telecommunications*. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.
- Himelfarb, Elizabeth J. (2000). First Alphabet Found in Egypt. *Archaeology*, 53(1), 21.
- Hooker, J. T., C. B. F. Walker, W. V. Davies, John Chadwick, John F. Healey, B. F. Cook, and Larissa Bonfante, (1990). *Reading the Past: Ancient Writing from Cuneiform to the Alphabet*. Berkeley: University of California Press.
- Lucas, Robert E., Jr. (2002). *Lectures on Economic Growth*. Cambridge: Harvard University Press.

Maddison, Angus (2003). *The World Economy: Historical Statistics*. Paris: Development Centre, OECD.

ระบบออนไลน์

ทัศนันทน์ พุ่มนุช. (2553). การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคม (Social Network) เพื่อพัฒนาในการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม. *Veridian E-Journal*, 5(1), 523-540. เข้าถึงได้จาก <https://tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/28155>
